

Maria ten Hemelopneming 15 augustus 2021

Overweging

Dit jaar valt 15 augustus toevallig op zondag. Maar waarschijnlijk is het voor uw gevoel al heel lang geleden dat de 15^e augustus een verplichte zondag was. Aan de andere kant is het eigenlijk nog niet eens zo lang geleden dat het dogma van Maria ten Hemelopneming is geproclameerd door Paus Pius XI in 1950.

Pastor Oostvogel zei hier enige tijd geleden: 'wij zijn gelukkig een parochie waar het vieren een feest van nadenken is, omdat gevoel én verstand het winnen van een koud dogma'.

Je kunt je afvragen of het echt nodig was, te proclameren dat Maria met lichaam en ziel op de een of andere manier naar de hemel werd gevoerd. Waar die hemel dan ook moge zijn. Vruchtbaarder is het wellicht te overwegen of je dit dogma nog gelovig kunt aanvaarden, en/of.... Dat misschien aan hertaling toe is.

Kan een mens lichamelijk voortleven?, de dood overleven?

Thomas van Aquino zei ooit: 'niets is in de geest wat tevoren niet was in onze zintuigen'.

We **zien** in ons leven vele dingen: mooie en lelijke, akelige en prettige. Ze worden opgenomen in onze geest.

Tijdens ons leven **horen** we ook veel: bevestigende en kwetsende woorden, prachtige en afgrijselijke geluiden. Ze blijven niet hangen in ons gehoor, maar worden opgenomen in onze geest. Als we zieken met tederheid hebben aangeraakt, of zelf aangeraakt werden, als we brutaal werden behandeld, of geschoffeerd, of liefdevol omhelsd gaat het deel uitmaken van onze geest. Het wordt daar opgeslagen.

We lezen en horen wat anderen hebben bedacht, geloofd en beleden en kunnen van daaruit verder.

Onze geest is geworden wat hij is door ons lichaam. Of anders gezegd: ons lichaam geeft aan onze geest een eigen identiteit.

Onze geest zal altijd verwijzen naar ons lichaam. We zullen in onze geest onze lichamelijkheid altijd meedragen, ook na onze dood.

Ons lichaam vergaat wel op aarde, maar het zal in onze geest blijven voortleven.

Zo zou je het ook kunnen zien voor Maria. Ook in haar blijft haar lichamelijke dimensie voortbestaan. Zij werd de moeder van Jezus, dit is evident niet slechts een lichamelijk gebeuren. Het heeft haar geest getekend, zoals heel haar leven en zeker haar aanwezigheid onder het kruis dat hebben gedaan.

Niemand behoudt zijn lichaam, ook Maria niet. Maar iedereen bewaart zijn lichamelijke dimensie. Met het dogma van de ten Hemelopneming zou je kunnen belijden dat Maria voortleeft bij God, met heel haar geschiedenis zoals die zich hier op aarde afspeelde. Niet slechts haar geest wordt verheerlijkt, maar haar hele persoon, zoals dit voor alle mensen geldt. Eenieder leeft via zijn geest voort.

Wanneer we het verheerlijkte voortbestaan van Maria zo begrijpen, is zij niet meer die grote uitzondering zoals de Paus het voorstelde. Zij wordt na Jezus de eerste onder velen. En hoe gek dat ook mag klinken, dat maakt haar een stuk, ik zou bijna zeggen, werkelijker, reëler.

Bij veel beschrijvingen en lofredes op Maria, moet ik vaak denken aan de lofrede op de sterke vrouw uit het boek Spreuken. Twee vrouwen die worden voorgesteld als zo volmaakt en zo perfect dat ze gewoon niet als rolmodel kunnen dienen. Tenminste voor mij niet, omdat ze op geen enkele manier gewoon menselijk zijn, met af en toe een prettige ondeugd.

Was Maria echt zo?

Het is bijna onbegrijpelijk dat er in de evangeliën zo weinig over haar te vinden is. Vandaag lezen we: 'De Almachtige deed wonderen aan mij, heilig is zijn Naam'. Een zin uit haar Magnificat. Exegeten zeggen mijns inziens terecht dat die woorden haar in de mond gelegd zijn. Maar het betekent wel, dat naar het inzicht van de evangelist, dat zij waardig was, het waard was om deze woorden te zeggen. Wellicht niet op dat moment. Nog wat moeilijk voor zo'n jong meisje. Ze kon toen onmogelijk vermoeden wat de Almachtige aan haar gedaan had, en wat haar ongeboren kind voor de mensheid zou gaan betekenen. Pas als dat vermoeden duidelijk wordt in Paas- en Pinkstergeloof, dan pas zullen deze woorden ons terug voeren naar dit bezoek aan Elizabeth.

En Maria zong tot haar ongeboren Zoon:

Mijn ziel verheft de Heer, ik juich tot God mijn redder.

Ik: een onbetekenende vrouw.

En Maria kon nauwelijks lezen
en Maria kon nauwelijks schrijven
noch spreken in het gebedshuis van de Joden
waar de mannen de toon aangaven.

En daarom zong zij
tot haar oudste zoon.
En daarom zong zij
tot haar dochters en andere zonen
over de grote genade,
de heilige omkeer.

Later, veel later
blikte Maria
radeloos neer van de altaren
waarop zij geplaatst was.
En het moest wel een vergissing zijn
Toen zij, de veelvuldige moeder
als maagd geprezen werd.
Het meest griefde haar echter
de blasfemische knieval van potentaten en beulen
tegen wie ze ooit had gezongen, zo vol hoop.

En, nog weer later,
Zijn er nog steeds teleurstelling, gemis en verdriet, want wat Maria zingt is nog steeds toekomst muziek. Maar door haar te ontdoen van, heel oneerbiedig gezegd, van alle fratsen en tierelantijnen, kan zij weer zijn wie zij toen was; sprankelend en jeugdig en van een eenvoudige deemoed.

Haar antwoord was een overgave en bereidheid, geen slaafsheid maar een vreugdevol meegaan op de weg die God met haar zou gaan.

Daar gaat kracht van uit, daar kun je van zingen, verzen schrijven, of alleen maar blij en stil zijn, of.... haar als rolmodel kiezen.